

+

21^e Zondag dh Jaar C

Dierbare Vader Abt, dierbare Broeders, beste Christengelovigen,

Twee paar woord komen op bij het horen van het Evangelie van vandaag: **nederigheid en waarheid** enerzijds en **barmhartigheid en rechtvaardigheid** anderzijds.

Nederigheid en waarheid zijn steeds met elkaar verbonden. Want nederigheid is niets anders dan in waarheid te leven met betrekking tot onszelf en met betrekking tot God.

Met betrekking tot het **Evangelie** ook. Het is immers heel verleidelijk om alleen maar te horen in het Evangelie wat we graag horen en doof te blijven voor wat we niet leuk vinden, of het zo te interpreteren dat er niets meer van overblijft. Iemand zei me gisteren: “*Maak dat de mensen niet weglopen tijdens Uw preek*”. En ik moest dan denken aan die passage uit het Evangelie waar vele leerlingen weglopen van Jezus omdat zij Zijn woorden te hard vinden. Dostojevski schrijft ergens dat, indien Jezus opnieuw naar de aarde zou komen, wij hem opnieuw zouden kruisigen.

Maar het feit dat bepaalde christelijke waarheden niet echt populair zijn, maakt hen daarom natuurlijk niet minder waar.

Nederigheid dus tegenover die **Uiterste werkelijkheden**, namelijk: *Dood, Oordeel, Hemel en Hel*, die een zo centrale plaats innemen in het Evangelie en in elk authentiek christelijk leven, we hoeven maar te denken aan de Regel van Sint-Benedictus. Want de werkelijkheid is wat ze is: Ooit zullen wij sterven en dan zijn er slechts twee opties: ofwel mogen wij voor eeuwig samen zijn met God in de hemel en hem zien “*zoals Hij is*” (1Joh 3,2), ofwel worden wij voor eeuwig gescheiden van God in “*het vuur dat nooit dooft*” (vgl. Mt 5,22.29; 13, 42.50; Mc 9, 43-48), waar “*geween zal zijn en tandengeknars*” (Lc 13, 22-30).

Nederigheid ook tegenover **onzelf**. Het toppunt van vermetelheid en aanmatiging voor ons, zondaars, zou wel zijn om de hemel als vanzelfsprekend te beschouwen. Het Evangelie van vandaag plaats alles in een meer realistisch perspectief. “*Spant u tot het uiterste in, om door de nauwe deur binnen te komen*”, maant de Heer ons aan, “*want velen zullen proberen binnen te komen maar zij zullen daar niet in slagen*”.

Want op het scharniermoment van onze dood staat immers het **Oordeel** door Christus. Hij die, naar het woord van de Profeet Jesaja in de Eerste Lezing al “*onze werken en gedachten kent*” (66, 18). Hij zal ons oordelen op onze **liefde**, dat betekent: op het onderhouden van Gods geboden. “*Wie mijn geboden onderhoudt, ..., hij is het die mij liefheeft*” (Joh 14, 21). Een Liefde, uitgedrukt in heel concrete daden dus jegens God, jegens onszelf en onze naaste. “*Niet degenen die mij zeggen: Heer! Heer! Zullen binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar hij die de wil doet van mijn Vader die in de hemel is*” (Mt 7, 21).

Wie daarentegen onrecht bedrijft zal uit de mond van God de woorden van ons Evangelie horen: “*Ik weet niet waar gij vandaan komt... Gaat weg van mij.*” Het zijn strenge woorden, maar ze zijn rechtvaardig en komen werkelijk voort uit de liefde Gods, die onze vrijheid tot het einde toe respecteert en steeds “*een beroep doet op ons verantwoordelijkheidsgevoel*” en ons “*oproept tot bekering*” (CKK 1026).

En dat brengt ons tot ons tweede paar: **barmhartigheid en rechtvaardigheid**.

Door de eeuwen heen heeft de Kerk steeds beter begrepen welke onpeilbare diepten van **barmhartige liefde** in Gods Mysterie verborgen liggen. God bemint ons als Zijn kinderen en daarom wil Hij *“dat allen tot inkeer komen zodat niemand verloren gaat”* (2 P 3,9). Hiervoor was Hij zelfs tot het uiterste bereid: voor ons eeuwig heil heeft God Zijn eigen Zoon niet gespaard. Christus nam onze eigen zonden op zich en is voor ons in Liefde gestorven aan het Kruishout. Er is geen zonde die niet werd overwonnen door Gods liefde, geen zondaar die niet werd verlost door het Kruisoffer van Zijn Zoon.

Maar dan is er wel één **voorwaarde**: namelijk dat de zondaar de barmhartigheid Gods wil aanvaarden. Dat betekent dat de zondaar eerst en vooral zijn eigen schuld nederig erkent, er berouw over heeft, de vaste intentie maakt om niet meer te zondigen, het veroorzaakte onrecht met alle mogelijke middelen herstelt en vrijwillig en met liefde boete doet voor het begane onrecht.

Barmhartigheid zonder een diep besef van de ernst van de zonde en de wil om zich te bekeren, is een leeg begrip. Hoe kan God barmhartig zijn tegenover de zondaars, als zij volharden in hun zonde? Zo toont ook Jezus zich steeds streng tegenover de verstokte en barmhartig tegenover de berouwvolle zondaars: denk maar aan Judas en Sint-Petrus, de Farizeeër en de tollenaar, de goede en de slechte moordenaar.

Nederigheid en waarheid; barmhartigheid en rechtvaardigheid. En we kunnen er om te eindigen nog een woord aan toevoegen, namelijk: **vertrouwen**.

Emeritus-paus Benedictus, geeft ons, op de avond van zijn leven, deze mooie, aanvullende en vertroostende beschouwing meegeeft:

*“Zeer binnenkort zal ik voor de hoogste Rechter van mijn leven verschijnen. Ofschoon ik talrijke redenen zou kunnen hebben om bang te zijn wanneer ik aan mijn lange leven terugdenk, toch ben ik blij, want ik geloof vast dat de Heer niet alleen de Rechtvaardige Rechter is, maar ook mijn **Vriend** (...) en mijn **Verdediger** (Paracletus). Met het oog op het uur van mijn oordeel, wordt de genade om christen te zijn duidelijk voor mij. Christen-zijn geeft me de kennis en meer nog de vriendschap met de Rechter van mijn leven”*. En paus Benedictus brengt het voorbeeld van Sint-Jan in herinnering die de Mensenzoon in al Zijn glorie aanschouwt en als dood voor Zijn voeten neervalt. De woorden die de Heer dan spreekt mogen ons vandaag vervullen met vreugde en vertrouwen. De Heer legt Zijn rechterhand op Johannes en zegt hem: *“Vrees niet: Ik ben het...”* (Ap. 1, 12-17). Amen.